

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: kfokr@jm.dk og shl@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 21/03436-3

17. DECEMBER 2021

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL ÆNDRING AF BEKENDTGØRELSE OM POLITIETS ANVENDELSE AF AUTOMATISK NUMMERPLADEGENKENDELSE (ANPG)

Justitsministeriet har ved e-mail af 17. november 2021 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om politiets anvendelse af automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG).

DE FORESLÅEDE ÆNDRINGER

Med udkastet lægges op til at udvide politiets adgang til at indsamle og opbevare oplysninger ved brug af kameraer med automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG). Oplysninger opbevares i en forskellig tidsperiode afhængig af, hvordan de er indsamlet, og om de genererer et "hit". Et "hit" genereres af mange forskellige grundde og bl.a. hvis nummerpladen skal inddrages på grund af manglende syn eller forsikring.¹

Der lægges op til at udvide oplysninger om "no-hits", så de går fra at blive slettet så snart det er muligt og senest 24 timer efter indsamlingen (efter de nuværende regler) til at blive slettet syv dage efter indsamlingen, når oplysningerne er indsamlet ved hjælp af mobilt ANPG-udstyr, hvor det ikke sker som led i en målrettet politiindsats (forslag til § 10, stk. 2).

Derudover lægges op til at udvide, så oplysninger om "no-hits" går fra at blive slettet 30 dage efter indsamlingen (nuværende regler) til 60 dage (forslag til § 10, stk. 1), når der er tale om oplysninger, der er indsamlet ved hjælp af stationært ANPG-udstyr, og oplysninger, der er indsamlet ved hjælp af mobilt ANPG-udstyr som led i en målrettet politiindsats.

¹ Se oplysninger om ANPG på politiets hjemmeside, <https://politi.dk/faerdsel/politiets-faerdselskontroller/automatisk-nummerpladegenkendelse>.

Ydermere lægges der med udkastet op til at udvide rammerne for, hvornår politiet må indsamle ANPG-oplysninger ved hjælp af stationært udstyr, idet kravene fremover (alene) er, at der skal være tale om et eller flere strategiske indsatsområder i politiet, hvor ANPG har væsentlig betydning (forslag til § 6, stk. 1, nr. 1).

Efter de nuværende regler er kravet, at oplysningerne skal være indsamlet som led i en målrettet politiindsats, og at indsatsen skal være tidsmæssigt og geografisk afgrænset og iværksat på baggrund af en konkret politifaglig vurdering, hvor ANPG har væsentlig betydning (nugældende § 6, stk. 1, i ANPG-bekendtgørelsen).²

GENERELT OM ANPG

Med ANPG sker der en automatisk registrering af alle biler, som passerer forbi de udvalgte steder, hvor der er placeret enten et ubemandet stationært ANPG-kamera eller et mobilt ANPG-kamera. Disse kan enten være ubemandet eller bemanded, herunder monteret på et køretøj.

Der er ifølge politiet monteret stationære ANPG-kameraer 48 steder rundt om i landet. Derudover er politiet i besiddelse af kameraer til i alt 70 patruljekøretøjer.³ Det er dog med finansloven for 2020 besluttet at udvide politiets system for ANPG fra 48 til 160 stationære ANPG-lokationer og fra 66 til 171 mobile ANPG-anlæg på bl.a. patruljebiler.⁴

Det fremgår derudover af et svar til Folketingets Retsudvalg fra september 2018, at politiet på en måned havde registeret over 21 mio. no-hits i ANPG, som var indsamlet som led i målrettede politiindsatser, og som dermed efter de nugældende regler opbevares i 30 dage.⁵

² Den gældende bekendtgørelse om politiets anvendelse af automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG) er tilgængelig her, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/1080>.

³ Se oplysninger om ANPG på politiets hjemmeside, <https://politi.dk/faerdsel/politiets-faerdselskontroller/automatisk-nummerpladegenkendelse>.

⁴ Se svar på spørgsmål nr. 192 fra Folketingets Transportudvalg af 9. februar 2021, tilgængelig her, <https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/TRU/spm/192/index.htm>.

⁵ Se svar på spørgsmål nr. 756 fra Folketingets Retsudvalg af 24. september 2018, tilgængelig her, <https://www.ft.dk/samling/20171/almdel/REU/spm/756/svar/1512347/index.htm>.

INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Det er instituttets vurdering, at politiet med de lempede betingelser vil få en meget bred adgang til at indsamle ANPG-oplysninger ved hjælp af stationært udstyr i forhold til de gældende betingelser.

Instituttet udtrykker bekymring over, at der med dette forslag lægges op til en udvidelse af, hvor lang tid indsamlede ANPG-oplysninger opbevares, og at der samtidig lægges op til væsentligt at lempe kravene til, hvornår politiet må indsamle ANPG-oplysninger ved hjælp af stationært udstyr.

Instituttet vurderer, at de foreslåede ændringer i ANPG-bekendtgørelsen kombineret med beslutningen om væsentligt at udvide politiets ANPG-kapacitet vil udgøre en meget omfattende udvidelse af politiets i forvejen omfattende anvendelse af ANPG.

Instituttet har flere gange tidligere udtrykt bekymring over politiets beføjelser til at indsamle og anvende ANPG og bl.a. ønsket Justitsministeriets vurdering af, hvorfor tidligere udvidelser af ANPG har været nødvendige og proportionale.⁶

Henset til, at der med forslaget vil ske en væsentligt udvidet indsamling og anvendelse af personoplysninger og foretages et intensiveret indgreb i retten til privatliv og databeskyttelse, som tidligere har givet anledning til bekymring, savner instituttet fortsat en forklaring på nødvendigheden og proportionaliteten af politiets brug af ANPG.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet evaluerer den hidtidige indsamling og anvendelse af ANPG-oplysninger og godtgør det intensiverede indgreb i retten til privatliv og databeskyttelse ved den udvidede adgang til at anvende ANPG – inden der sker en eventuel udvidelse af politiets beføjelser til at anvende ANPG.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2019-10-0423.

Med venlig hilsen

Mikkel Lindberg Laursen

SPECIALKONSULENT

⁶ Se instituttets høringsvar af 4. august 2015, tilgængelig her, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/politiets-anvendelse-automatisk-nummerpladegenkendelse-anpg-0> og instituttets høringsvar af 2. august 2017, tilgængelig her, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/politiets-anvendelse-automatisk-nummerpladegenkendelse-anpg>.